

Подільське СЛОВО

№29 (5288) П'ятниця, 20 липня 2018 року

16 сторінок

Щаслива родина –
багата Україна! **4**

Як обрати
сімейного лікаря **5**

Християн-
ство в
Україні: від
хрещення до
сьогодення **6-7**

День
здоров'я **8-9**

Липень
на городі **14**

Державні програми

Ви зекономили **150 кВт** електроенергії, які використовували для опалення, або **100 кубів** газу? Уряд виплатить премію за зекономлені енергоресурси. Для цього до 1.09.18 потрібно подати заяву в орган соцзахисту/

Терпo.gov.ua

15-45 Урядова «гаряча лінія»

Зекономите — держава преміює

Як і минулого року, під монетизацію підпадають зекономлених домогосподарствами еквівалент вартості 150 кіловат електроенергії, якщо цей ресурс використовується для опалення, або 100 кубів газу.

До 1 липня 2018 року підприємства-виробники чи підприємства-виконавці послуг з газо-, та електропостачання в паперовому та електронному вигляді надали структурному підрозділу з питань соціального захисту населення списки енергоощадних субсидіантів із зазначенням суми невикористаної державної допомоги.

Субсидіантам, які вели енергоефективне домогосподарство, для отримання коштів необхідно до 1 вересня подати заяву у місцеве управління соціального захисту населення, на підставі якої здійснюватиметься виплата грошової винагороди за енергоефективність.

Інформацію про наявність економії кожен отримувач субсидії може відслідковувати у своїй платіжці або шляхом звернення до постачальника газу чи електроенергії, якщо вони використовуються для опалення.

Відкриття рахунку в банку, як і вибір уповноваженої банківської установи, через які проводяться виплати соціальних допомог та пенсій, або у відділеннях Укрпошти, має здійснювати субсидіант самостійно. На момент подачі заяви рахунок в банку має бути уже відкритим. При цьому у містах виплати здійснюватимуть виключно через банківські установи, а в сільській місцевості – через банки або пошту за вибором отримувача.

Виплата «живих» грошей у рамках урядового проекту з монетизації частини зекономлених субсидій здійснюється урядом цього року вдруге за роки української незалежності. Це — перший крок переходу до повної монетизації пільг і субсидій. Минулоріч грошову винагороду за зекономлені енергоресурси отримали 1 мільйон 755 тисяч українських родин.

Як повідомлялося раніше, Кабінет Міністрів вніс зміни до програми **призначення субсидій, які передбачають, що їх отримуватимуть лише ті, хто потребує такої допомоги.**

За словами міністра соціальної політики України Андрія Реви, притік нових субсидіантів припинився, тобто всі, хто мав право на підтримку та звернувся за допомогою до держави, вже є в системі надання субсидій. Разом із тим було виявлено, що 923 тисячі таких домогосподарств декларували нульові доходи.

Предмети розкоші та здача квартири в оренду

Якщо у власності сім'ї є автомобіль, якому менше п'яти років, крім мопеда та авто, наданого органом соціального захисту населення, субсидію не призначатимуть

«Позиція перша — процес верифікації, який проводить Мінфін, показує, що деякі субсидіанти із задекларованими нульовими доходами витрачають сотні тисяч гривень на купівлю товарів та послуг. Причому, в деяких випадках, одразу після призначення субсидії. **Позиція друга** — площа житлових приміщень. Чому платники податків мають утримувати чийсь маєток? **І позиція третя.** Для отримання субсидії люди роз'їжджалися — дружина з дітьми з нульовими доходами залишалися в квартирі, чоловік, який працює, переїжджав до батьків, а там теж через комісію його доходи не враховували. Все це було системно проаналізовано, і в 329-й поста-

нові уряду прийняті відповідні рішення з однією метою — **заможні люди не мають отримувати субсидію, а всі, хто потребує допомоги, повинні її отримати**», — заявив Андрій Рева.

Ще один момент — соціальні норми. У 2017 році за результатами опалювального сезону до бюджету країни було повернуто чималу суму невикористаних субсидій: газопостачальними підприємствами — 6,2 млрд грн, теплопостачальними — 1,1 млрд грн, водопостачальними — 650,1 млн грн, електропостачальними — 290,7 млн грн.

Така ж ситуація була і в 2016 році через те, що соціальні нормативи не відповідали реальному рівню споживання.

Тож, з 1 травня 2018 року соціальна норма на газове опалення становитиме 4,5 м³ на 1 м² площі, електроопалення — 30 кВт · год на 1 м² площі.

Соціальна норма житла для нарахування субсидії змінюється

Якщо площа квартири перевищує 120 кв. метрів або будинку – 200 кв. м, крім дитячих будинків сімейного типу та помешкань, де живуть прийомні діти, власники або мешканці такого житла повинні будуть самостійно сплачувати комунальні послуги

Крім того, при призначенні субсидії на понаднормову площу житла, норма може бути збільшена не більше ніж на 30%.

Все, що вимірюється лічильником і на що надається житлова субсидія, у разі невикористання наданої допомоги, за результатами сезону повертатиметься до бюджету країни. В тому числі невикористана субсидія на газ і електроенергію, які не використовуються для опалення.

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль, вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35, 25 37 59
www.clas.com.ua e-mail: office@lanclas.com.ua

Вибір - мега, ціни - люкс!

МЕГА ЛЮКС

- телевізори
- холодильники
- морозильники
- пральні машини
- газові та електронні печі
- інша побутова техніка

ЦИФРОВА ТА КОМП'ЮТЕРНА ТЕХНІКА

вул. Тарнавського, 19, тел.: (0352) 44-40-40, (067) 351 0 351 www.megalux.pro

ЛІТНІЙ РОЗПРОДАЖ
Знижки від 10 до 50%
з 14.07 по 30.08.2018р.

НАСІННЯ

багаторічних трав, конюшини, люцерни, буркуну, кукурудзи, кормових бур'яків, сидеральних та медоносних культур

СУМІШІ
трав'яні для пасовищ та сінокосів, газонні усіх видів

Низькі ціни!

Знижки для гуртових покупок!

ПП «Тернопільнасія». с. Івачів Долішній, вул. Бригадна, 2/6
тел. (0352) 29-61-96, 29-61-41, 067 909-01-90, 067 742-19-34, 097 299-39-99, 050 377-24-84. e-mail: nasin76@ukr.net

Офіційне

Розпорядження

Від 06 липня 2018 р. № 09-од

Про скликання вісімнадцятої сесії
Тернопільської районної ради
сьомого скликання

1. Скликати вісімнадцяту сесію Тернопільської районної ради сьомого скликання 27 липня 2018 року в приміщенні районної ради. Сесійне засідання розпочати о 10 годині ранку.
2. На розгляд вісімнадцятої сесії районної ради внести питання:
 - про хід виконання програми соціально-економічного та культурного розвитку району за I півріччя 2018 року;
 - про звіт «Про виконання районного бюджету за I півріччя 2018 року»;
 - про внесення змін до районного бюджету на 2018 рік;
 - інші питання поточної роботи.
3. На сесію районної ради запросити депутатів обласної ради від Тернопільського району, сільських та селищних голів, керівників відділів та управлінь райдержадміністрації, керівників районних організацій, установ, промислових і сільськогосподарських підприємств, представників політичних партій, громадських організацій, редакторів — газети «Подільське слово» та радіокомпанії «Джерело».

Голова Тернопільської районної ради А.В. ГАЛАЙКО.

Пенсійний фонд

Підвищення до пенсії постраждалим
учасникам Революції Гідності

Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо посилення Революції Гідності та членів сімей загиблих таких осіб», який набув чинності 24.02.2018, доповнено закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі – Закон 3551) розділом III-1 «Статус постраждалих учасників Революції Гідності, пільги та гарантії їх соціального захисту».

Статтю 16-1 згаданого розділу Закону 3551 передбачено встановлення постраждалим учасникам Революції Гідності підвищення до пенсії в розмірі 25 % від прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність.

Документом, що підтверджує статус осіб, на яких поширюється чинність Закону 3551, на підставі якого надають відповідні пільги і компенсації, зокрема підвищення пенсії, є посвідчення «Постраждальний учасник Революції Гідності».

Для встановлення до пенсії підвищення відповідно до Закону 3551 пенсіонер подає до територіального управління Пенсійного фонду України за місцем перебування на обліку як одержувача пенсії відповідну заяву та посвідчення (у період до видачі відповідного посвідчення постраждалого учасника Революції Гідності підвищення встановлюється на підставі довідки, виводної структури підрозділами соціального захисту населення районних, районних у місті Київ державних адміністрацій, виконавчими органами міських рад за місцем проживання).

Галина ГУМНИЦЬКА, заступник начальника Тернопільського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Тернопільської області

Державні програми

Уряд спрямував кошти на розвиток Тернопільської області

Цього року уряд надав понад 6 млрд грн на реалізацію в регіонах соціально-економічних проектів та інвестиційних програм, що сприятимуть розвитку територій. Зокрема, 4,05 млрд грн спрямовані з Державного фонду регіонального розвитку, ще 2,11 млрд грн регіони отримують через субвенцію з бюджету. Ці кошти будуть спрямовані на будівництво та ремонт різних об'єктів, яких потребують мешканці конкретного міста, села, ОТГ — дитячих садочків, шкіл, медичних закладів та оснащення їх сучасним обладнанням, на будівництво і ремонт доріг, мереж водопостачання та вуличного освітлення, щоб забезпечити комфортні умови для життя.

«Ми зберігаємо і підвищуємо відповідальність місцевих органів влади. З 3,5 млрд до 6 млрд зростає державний фонд регіонального розвитку. Додатково ми скерували цього року з бюджету ще понад 2 млрд грн на будівництво та ремонт різних об'єктів. Будуть модернізовані тисячі нових об'єктів — дороги, школи, стадіони, поліклініки, котельні. Ми будемо модернізувати інфраструктуру», — зазначив Прем'єр-міністр Володимир Гройсман.

У Тернопільській області кошти будуть використані на будівництво, ремонт та утеплення понад трьох десятків садочків, шкіл, спортивних об'єктів та об'єктів культури. Зокрема, на:

- ремонт Завалівської загальноосвітньої школи I—III ступеня Підгаєцької районної ради – 1,8 млн грн

- реконструкцію приміщення колишньої школи під дошкільний заклад в с. Стінка Бучацького району — 8,7 млн грн

- будівництво спортзалу Збарзької районної дитячо-юнацької спортивної школи – 7,6 млн грн

- реконструкцію школи в с. Ренів Зборівського району – 1,7 млн грн

- реконструкцію школи в с. Нове Село Підволочиського району – 6,6 млн грн

- реконструкцію школи-інтернату в м. Кременець – 11,8 млн грн

Будівництво, ремонт, утеплення:

- 27 шкіл та садочків
- 5 лікарень та поліклінік
- 5 сільських будинків культури

Ремонт доріг

- капремонт дорожнього покриття в 3 населених пунктах

Обладнання та меблі

- медобладнання для 1 амбулаторії
- комп'ютери, меблі для 11 шкіл

Будівництво, реконструкція

- 1 водогону
- 1 мережі вуличного освітлення
- 1 спормайданчика

Президент молився за мир в Україні

Під час робочої поїздки на Тернопільщину Петро Порошенко взяв участь у Всеукраїнській прощі, приуроченій 1030-річчю хрещення України-Русі.

«Свято, що наближається, — спільне для більшості українських християн. Ми всі — єдиного Володимирового хрещення. Ми належимо до унікальної київської християнської традиції. І Господь дав нам одну-єдину Україну. Її велич передбачив ще апостол Андрій Первозваний, перебуваючи на київських пагорбах», — звернувся Глава держави до присутніх.

Петро Порошенко зазначив, що десятки тисяч вірних Української греко-католицької церкви щороку прямують до Зарваниці, щоб об'єднатися тут у спільній молит-

ві. «Зарваниця — одне із найвідоміших святих місць у світі, яке в братолюбному дусі християнської єдності відкрите для вірних інших церкв», — сказав він.

«І я, правславний українець, почувався тут, серед вас, надзвичайно затишно. Бо ми з вами молимося за мир, за Україну. Я впевнений, що Господь почує нашу молитву», — додав Президент.

Глава держави подякував усім за велику волонтерську роботу, за допомогу Збройним силам України: «Я, як Верховний Головнокомандувач, хочу подякувати і українським вій-

ськовим, і військовим капеланам, і матерям та дружинам загиблих, які сьогодні дружилися разом з нами. Хочу підтримати людей, які залишилися на окупованих територіях, переселенців. На передовій поруч із військовими стоять священники-герої, вони надають нашим героїчним воїнам духовну підтримку, моляться за нашу перемогу і мир на рідній землі».

У цього річної прощі, яка була присвячена 1030-літтю хрещення України-Русі та молитви за мир в Україні, взяли участь близько 100 тисяч врячан, серед яких були представники обласної влади, народні депутати України, керівники територіальних підрозділів тощо

УРЯД ПІДТРИМУЄ РОЗВИТОК
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Державна підтримка

Сертифікати на нове помешкання отримали родини з Тернопільщини

Багатодітна сім'я, родина учасника АТО та дві сім'ї вимушених переселенців з окупованого Донецька урочисто отримали сертифікати на проживання у нових квартирах. Ці громадяни, які ще донедавна потребували покращення житлових умов, скористалися молодіжною програмою будівництва й отримали пільгові довготермінові кредити та державну підтримку на будівництво доступного житла в Тернопільському регіональному управлінні Держмолодьжитла.

«Я абсолютний прихильник програм, які дають можливість молоді облаштувати власне житло, — наголосив голова Тернопільської обласної державної адміністрації Степан Барна. — Сподіваюся, що в цьому напрямку підуть нам назустріч міста обласного значення та 42 об'єднані територіальні громади, які мають можливість реалізувати подібні ініціативи».

Як зазначив очільник області у розмові з головою правління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» Сергієм Комнатним, ключове питання — це збільшення умов співфінансування молодіжної програми з боку державного бюджету.

«Це будуть додаткові можливості для значної частини родин, які мають право на пільгові кредити на житло. Це збільшення умов співфінансування молодіжної програми з боку державного бюджету».

750 тис. грн під 3% річних), — зазначив Степан Барна. За його словами, якщо сьогодні в державній медицині, то у найближчій перспективі — стратегія молодіжного житлового будівництва.

«Це — єдиний ефективний механізм вирішення проблеми житла для молодих фахівців, які мають працювати задля її процвітання», — підсумував очільник області.

Традиції

Фестиваль «Дзвони Лемківщини» тепер триватиме три дні

Всеукраїнський фестиваль лемківської культури, який традиційно проводять на початку серпня, цього року зазнає певних змін. Відтепер він відбудеться не два, а три дні — 3, 4 та 5 серпня. В урочищі «Бичова», що у Монастирському районі, щиро прийматимуть учасників і гостей заходу з різних областей України та зарубіжжя.

Чим цього року вражатимуть на фестивалі та як відбудеться дійство, обговорили під час виїзного засідання організаційного комітету під головуванням очільника краю Степана Барни. Участь у ньому взяли й керівники структурних підрозділів ОДА, представники районної влади та працівники музейного комплексу «Лемківське село».

«Це вже XIX фестиваль «Дзвони Лемківщини», який відбудеться на Тернопіллі. Звичайно, наша «Лемківська ватра» певною мірою є аналогом тієї, яка відбувається традиційно у Жднині (Республіка Польща) третью суботу неділі липня, утім, особливо вона не діє, що саме на територію Тернопілля було переселено найбільше українців із Лемківщини», — наголосив під час засідання оргкомітету голова облдержадміністрації Степан Барна.

За його словами, дуже важливо, щоб це відчуття української ідентифікації мало місце в майбутньому. А лемківські будувати представлених лемківські звичаї та традиції, культура й мистецтво.

«Дзвони Лемківщини» відіграють велику роль у промоції Тернопільської області як регіону, де найбільш етнічно сформовано саме лемківське середовище. І це є особливістю нашого краю. Тож гостинно запрошуємо

відвідати фестиваль лемківської культури з 3 по 5 серпня і шанувати всіх земляків, котрі через певні обставини змушені були покинути свою землю, але сьогодні збираються тут, щоб відродити пам'ять про своїх предків», — звернувся голова ОДА.

Новини | Коротко про актуальне

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман ініціює проведення масштабних перевірок підприємств лісової промисловості. «Факти жасові», — сказав Володимир Гройсман. — Я підписав звернення до Генеральної прокуратури з наявною інформацією про правопорушення і сьогодні пропоную прийняти рішення уряду, аби Державна аудиторська служба, ДФС, Національна поліція, Держгеокадастр почали ретельні перевірки всіх лісгоспів країни з даними про накладні, хто підписував, хто відвантажувач, хто оформлював документи. Глава уряду наголошує, що всі, хто має стосунки до незаконних вирубок, вивезення та ввезення лісу, нести будуть відповідальність.

В Україні буде запроваджено міжнародний класифікатор GMDN (Global Medical Device Nomenclature), який використовуватиметься для чіткої ідентифікації матеріалів, інструментів, імплантів та медичного обладнання. «Впровадження класифікатора GMDN змінить ринок медичних виробів. По-перше, це допоможе МОЗ чітко і швидко формувати запити для закупівель медичних виробів через міжнародні або українські організації — замість 10 сторінок пояснень до технічного завдання ми будемо писати короткі коди для виробів, що нам потрібні. По-друге, для МЕРТ — це ще один інструмент подолання корупції у закупівлях, бо після впровадження його в систему Prozorro лобювання конкретного постачальника стане неможливим» — сказала в.о. міністра охорони здоров'я Уляна Супрун.

18 липня Кабінет Міністрів України за ініціативи Міністерства економічного розвитку ухвалив рішення про проведення пробного перепису населення України в 2019 році. Він дасть змогу підготувати механізми та засоби для проведення Всеукраїнського перепису, запланованого на 2020 рік. За пропозицією Державної служби статистики пробний перепис населення буде проводитися в Оболонському районі Києва та Бородянському районі Київської області у грудні 2019 року.

Під час цьогорічної вступної кампанії найбільше заяв на бакалаврат абітурієнти подають до Київського університету імені Шевченка та Львівського університету імені Франка. На третьому місці — Національний технічний університет «Київська політехніка», на четвертому — Львівська політехніка та на п'ятому — Харківський національний університет імені Каразіна. Найпопулярнішими є спеціальності: «право», «філологія» та «медицина».

В Україні можуть виникнути проблеми з централізованим водопостачанням через припинення поставок і зупинку виробництва рідкого хлору на заводі «Дніпроазот». Часткова, а тим більше цілковита зупинка виробництва хлору, несе загрозу епідеміологічної катастрофи в Україні, особливо в літній період. Раніше голова асоціації «Укрводоканалекологія» Олександр Шкінь повідомляв, що найскладніша ситуація з наявністю хлору для очищення води склалася у чотирьох обласних центрах: Харкові, Кропивницькому та Запоріжжі. У Києві хлору залишилося ще десь на місяць.

Міністерство інфраструктури та Міністерство економічного розвитку і торгівлі України почали працювати над правилами для туроператорів, аби посилити їхню відповідальність перед клієнтами. Про це повідомив міністр інфраструктури України Володимир Омелян. «Ми прописуємо нові правила, які будуть передбачати 500 тисяч євро, якщо ти — туроператор, в тебе у фонді має бути відповідальність», — зазначив він.

Також у уряді посилюють контроль за роботою туроператорів і авіакомпаній. Омелян додав, що наразі відповідальність туристичних компаній сотні українських туристів були повідомлені в аеропортах кількох країн. По кількох годин, а то й днів люди очікували в аеропортах Тунісу, Албанії, Грузії, а також в аеропорту «Київ». Затримки сталися через авіакомпанію Bravo Airways, яка пояснила затримки рейсів на кілька днів невилплатою коштів туроператором. Останній своєї провини не визнав.

Щодня 20 українців пересідають на електромобілі. Таку статистику оприлюднив міністр інфраструктури України Володимир Омелян. Водночас зазначається, що темпи придбання українцями електромобілів постійно зростають. Так, за даними Міністерства економічного розвитку за січень-червень 2018 року в Україні придбано 3596 електромобілів, водночас за весь 2017 рік українці купили 2532 електрокари.

Мінрегіон удосконалив підходи до підготовки, оцінювання та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, які реалізуються за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку. «ДФРР має підтримувати проекти розвитку громад, а не фінансувати ремонти. Тому ми визначили мінімальну кошторисну вартість — 5 млн грн для будівництва та 1 млн грн — для інших проектів. Це дасть змогу реалізувати масштабні проекти регіонального розвитку, які комплексно вирішуватимуть питання території, зокрема нове будівництво», — так прокоментував прийняття постанови віце-прем'єр-міністра — міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко.

Нагадаємо, уряд уже затвердив 755 інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що фінансуватимуться за рахунок коштів ДФРР у 2018 році, на загальну суму — 5,8 млрд грн.

За даними Державної служби статистики України, індекс споживчих цін по Тернопільській області в червні 2018 р. по відношенню до травня 2018 р. становив 99,8%, по Україні — 100,0%, з початку року — по області, як і по Україні в цілому — 104,4%.

З початку поточного року фахівці Держгеокадастру Тернопільської області надали населенню 85 тис. адміністративних послуг, що на половину (на 40 тис. послуг) більше, ніж у попередньому році. З них майже 69 тис. — безоплатно. Інші 16 тис. адмінпослуг надано на платній основі. За надані платні послуги у першому півріччі цього року до бюджетів Тернопільської області фахівці перерахували майже 1,5 мільярдів гривень.

Кримінал

СБУ передала до музею gobelen

Співробітники Служби безпеки України передали до Тернопільського обласного краєзнавчого музею раритетний французький gobelen, вилучений правоохоронцями під час спроби його контрабандного вивезення за кордон.

Твір декоративного мистецтва — gobelen другої половини XVII - кінця XVIII століття, що має велику культурну цінність, оперативники СБУ вилучили на митному пункті пропуску «Рава-Руська» у березні 2017 року.

Тернополянин, який намагався вивести антикварний gobelen для реалізації іноземним колекціонером, визнав свою провину. Вироком суду на нього накладено штраф у розмірі десять тисяч двісті гривень. Старовинний gobelen у рамі на підрамнику конфісковано в дохід держави.

Сектор взаємодії зі ЗМІ та громадськістю УСБУ в Тернопільській області.

Традиції

Щаслива родина — багата Україна!

Українська приказка мовить: «Не те золото, що блищить», а священик з Великої Березовиці Василь Брона, до того ж батько шести дітей, додає: «... а те, що по хаті бігає».

10 липня у кафе «Мрія», що у смт Великі Бірки, мала гарну нагоду бачити справді щасливих людей, які присвятили своє життя вихованню нових громадян України. Тут відбулося свято «Щаслива родина — багата Україна», приурочене до Дня родини, яке в Україні відзначають 8 липня. Захід організували й провели спеціалісти відділу молоді та спорту Тернопільської РДА, Великобірківського будинку творчості школяра (БТШ), Тернопільського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (ТРЦСССДМ) і меценати.

Як справедливо зауважила ведуча дійства, методист Великобірківського БТШ Ольга Урманець, міцна родина, повага до матері, батька — споконвічні цінності українського народу, а дружна сім'я — запорука успішності українця. Завдяки родині міцніє й розвивається держава, зростає добробут народу. Сім'я — джерело любові, поваги й солідарності. Це те, на чому базується цивілізоване суспільство, без чого не може існувати людина. Водночас благополуччя родини — мірило розвитку та прогресу країни.

На святах були присутні родини Бронів, Вандяків, Воловників, Демидасів, Дручків, Злонкевичів, Іваніцьких та Клячів, Чоловських. Як сказала начальник відділу молоді та спорту РДА Ганна Галич, запрошених було набагато більше, але прибути змогли саме ці родини.

Родинне свято благословив отець Василь Брона, який наголосив, зокрема, що сім'ю найбільше об'єднує віра у Бога та духовні цінності, які є відою, як найбільш цінними. Усе матеріальне зникне, а духовне залишиться з нею назавжди. «Може бути забагато ласощів, забавлянок, які швидко набридають і щасливими дітей не роблять. Багато любіть, говоріть дітям, які вони важливі у вашому житті, які ви щасливі, що маєте їх! Хай у ваших родинах буде дуже багато любові і багато дітей. Це додасть змісту життю», — порадив священик.

Після, — порадив священик. Після родини розпочалася велика розважальна програма, адже ніхто з дітей (і дорослих також) не хоче довгих та нудних бесід, бо всі люблять рухливі ігри, веселощі, жарти. Діти та їх батьки взяли участь у веселих розвагах «Мікрофон», «Портрет нашої дружної сім'ї», «Піраміда зі скляночками», «Гусениця», «Без таємниць», «Найбільша та найстрункіша сім'я», «Жадного» та інших. Було багато галасу, радощів. Ніхто не заздрив переможцям, адже щасливі не заздрять. На закінчення психолог ТРЦСССДМ Світлана Фролова розповіла, які послуги можна отримати у центрі. Начальник відділу молоді та спорту РДА Ганна Галич і директор Великобірківського БТШ Марія Кульчицька подякували батькам і дітям за гарне свято та пообіцяли, що й надалі організовуватимуть подібні дійства. Були ще також грамоти, подяки і багатий солодкий стіл.

Галина ЮРСА — ТРР «Джерело».
Фото автора.

Позиція

Петро Куць: «Під час виборів головний — виборець, а не кандидат на посаду»

Але найулюбленіша тема Петра Филімоновича (після родини та погоди) — децентралізація, врядування місцевих самоврядувань.

«Спочатку дуже скептично ставився до змін, ініційованих державою, — каже мій співрозмовник, — у чому нині дуже каюся. Але коли в Тернопільському районі утворилася Байковецька об'єднана територіальна громада, а згодом — Великогаївська, зрозумів, як глибоко помилявся. Особливо, коли побачив разуючі

Про це багато хто воліє мовчати. Але кожен із нас неодноразово, напевне, переживав у житті подібну ситуацію: працював з людиною десятиків і більше літ, а зустрівшись випадково на вулиці, відчуваєш незручність через те, що не маєш про що з нею поговорити. Іншим разом намагаєшся уникати таких зустрічей та всіх неприємних відчуттів, пов'язаних із ними. А буває: бачиш людину здалеку, часу не маєш, але біжиш до неї, щоб хоч словом перекинутися, запитати про самопочуття, родину. У мене особисто таких людей, з якими поєднують роки праці у Тернопільському районі, дуже багато. Серед них — сільський голова Ступок (1998-2015 рр.) Петро Куць, якого знаю ще з часу його роботи завідувачим відділом охорони праці, а потім — консультантом заступника голови райдержадміністрації. Ось і цього липневого дня зустріла Петра Филімоновича за кермом таксі. Трохи здивувалася. Перехопивши мій погляд, пан Петро коротко пояснив: «Керую машину добре, часу у пенсіонера багато, а додаткові заробітки ще в жодній хаті зайвими не були».

зміни на краще у тих селах, які об'єдналися навколо Байківців та Великих Гаїв. Як водій заявляю, що дороги там нині — найкращі! Уночі вулиці освітлені. Про це раніше у селі й мріяли не могли. Капітально відремонтовані школи, садочки, клуби, фельдшерсько-акушерські пункти, придбано для усіх сільських закладів необхідне дороге обладнання. Держава спрямовує додаткові дотації громадам для успішного старту та розвитку. Пожвавляється життєвий рівень у селах. Розвивається бізнес. Що й казати — люди веселішими стали! Сама посол США Марі Йованович приїжджає у село Лозова Байковецької ОТГ на відкриття шкільної автоматизованої обсерваторії. Звучить, як казка! Успіхи наших ОТГ — це заслуга людей та керівників Анатолія Кулика та Олега Кохмана. Якби не війна, то успіхи ще більше відчувалися б.

Люди наші часом більше нарікають, ніж бачать щось позитивне у повсякденному житті. Дуже часто сварять владу, і не ту, що далеко, а місцеву, забуваючи, що самі її й обирали. Тому радив би іншим та собі добре думати, перш ніж поставити у бюлетені «пешку» за того чи іншого кандидата на посаду сільського голови, секретаря, старости села і так далі. Не допускати у цьому питанні конфлікту інтересів. Голосувати за особистість, а не за партійну належність.

Особливо важлива роль належить районним виборчим комісіям, які мали б задовго до виборів організувати практичні семінари, де наголошувалося б про персональну відповідальність голови та членів виборчої комісії (аж до кримінальної) за факти або бодай спроби подачі недостовірних підсумків голосування.

І хай виборці запам'ятають, що не кандидат на якусь посаду головний у виборах і не голова чи члени виборчої комісії, а саме він — виборець. Бо саме від нього залежить, без перебільшення, подальша доля села, міста, громади, держави. Тому не варто прописати за кілька кілограмів гречки і пару сотень гривень, як це часто буває у наших селах, щоб потім упродовж 5 років нарікати на важке життя.

Та й наші народні депутати чомусь зликають із Законом про виборчий кодекс в Україні, де всі ці моменти, про які я згадував вище, мали би бути прописані. Безпідставно у Верховній Раді залягають ухвалення нового Закону про місце самоврядування. Бо живемо за старим, де, зокрема, прописано, що на посади спеціалістів до сільської ради приймають осіб із вищою освітою та ста-

жем, а сільським головою може бути людина з профтехосвітою або й без освіти. Можливо, колись такий номер, м'яко кажучи, проходив, але в сучасних умовах голова чи староста має бути кreative людина, економістом, дипломатом, менеджером. Без відповідних знань йому успіху не досягти».

Не дуже багато часу ми з Петром Филімоновичем спілкувалися, але мені приємно, що він ніколи не був байдужим ні до своєї роботи, ні до всього, що відбувається навколо, і нині тримає руку на пульсі району, області, держави. А на банальне запитання про плани на майбутнє, відповів: «Ще є порох у порохівниці! Готуюся до виборів, бо вважаю їх визначальними в історії новітньої України».

Записала Галина ЮРСА — ТРР «Джерело». Фото автора.

Медична реформа

Як обрати сімейного лікаря

У рамках медичної реформи з 2 квітня в Україні стартувала кампанія з обрання лікаря. Люди вибирають лікаря, якому довіряють, та підписують з ним декларацію на обслуговування. З липня медичні заклади почнуть переходити на нову систему фінансування — держава платитиме за тим лікарям та медзакладам, до яких звертаються люди за допомогою.

Тепер медична допомога не прив'язана до місця проживання чи проживання. Кожен українець може вибрати терапевта, педіатра або сімейного лікаря у будь-якому медичному закладі, а гроші за медичне обслуговування заплатити держава.

1. Оберіть лікаря

Найпростіший варіант — ви знаєте хорошого лікаря, обслуговувалися у нього і залишилися задоволені результатами. Якщо ж такого лікаря ви поки не знайшли, поцікавтеся у родичів, сусідів, друзів, колег, можливо, у них був позитивний досвід в амбулаторії сімейної медицини або поліклініці, яка зручна для вас географічно.

Ви також можете звернутись у місцевий відділ охорони здоров'я. Там вам розкажуть, які лікарі працюють у вашому населеному пункті чи районі.

Інший варіант — зверніться в будь-який медичний заклад і познайомтеся з лікарями. Інформацію про них можна отримати у місцевому відділі охорони здоров'я або безпосередньо в реєстратурі. Деякі медичні заклади вже мають власні сайти з такою інформацією.

Пам'ятайте, що тепер ви не зобов'язані звертатися до лікаря за місцем прописки, а можете обрати лікаря, який працює біля вашого дому, роботи тощо. Ви вільні у виборі свого лікаря.

2. Підпишіть декларацію

Важливо: підписати декларацію з лікарем можна лише в закладах, що підключені до електронної системи.

Такі заклади мають наліпку «Тут можна обрати свого лікаря».

Її можна підписати будь-коли, наприклад під час вашого най-

ближчого візиту до лікаря. І, звісно, жодних коштів за це сплачувати не потрібно. Термін дії декларації не обмежено. Вона діє до того часу, доки ви не вирішите підписати декларацію з іншим лікарем, якщо з якихось причин захочете його змінити. В такому випадку попередня угода анулюється автоматично.

Заклади первинної медичної допомоги, в яких працюють сімейні лікарі, підписують контракт з Національною службою здоров'я, а пацієнти — декларацію з тими лікарями, яких самі обрали.

ризації: лікар попросить назвати код, який надійде вам СМС-повідомленням. Якщо ж у вас немає мобільного телефону, лікар сфотографує чи відсканує ваші документи, щоб долучити їх до декларації. Тільки після цього вона з'явиться у системі.

Людина, яка не може особисто прийти для підписання декларації, не залишиться без меддопомоги. Підписати декларацію може її законний представник. **Окрім того, декларацію не обов'язково підписувати зі стаціонарного комп'ютера. Уповноважений**

Що потрібно мати пацієнту для укладення декларації? Для дієздатної особи з 14 років — мобільний телефон, ІПН та один із нижчеперахованих документів:

- паспорт громадянина України;
- тимчасове посвідчення громадянина України;
- посвідчення на постійне проживання в Україні;
- посвідчення біженця;
- посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту.

Для дитини до 14 років — мобільний телефон і документи:

- свідоцтво про народження;
- ІПН одного з батьків та документ про особу з переліку вище;

Для недієздатної особи — мобільний телефон і документи:

- ІПН недієздатної особи та документ про особу з переліку вище;
- ІПН законного представника та документ про особу з переліку вище;
- посвідчення законного представника.

Лікар внесе ваші дані в систему, роздрукує декларацію, яку ви підпишете у двох примірниках (один із них залишається у вас), і з цього моменту ви можете звертатись до цього лікаря.

Важливо: уважно перевірте дані, перш ніж підписати декларацію. Декларація з'явиться в системі після подвійної авто-

працівник медзакладу може приїхати до вас додому та використати ноутбук або планшет для заповнення декларації. Також найближчим часом Міністерство охорони здоров'я запустить онлайн-кабінет пацієнта, де можна буде підписати декларацію з лікарем онлайн, не виходячи з дому. У будь-якому разі без допо-

моги ніхто не залишиться, до кінця року такі пацієнти можуть обслуговуватися у своїх дільничних лікарів та користуватися своїми медичними документами.

На випадок відпустки або хвороби у вашого лікаря має бути заміна — інший лікар первинної ланки або черговий заклад первинної медичної допомоги. Якщо вам знадобиться допомога, а ви перебуваєте в іншому місті, звертайтеся до найближчого закладу первинної медичної допомоги.

Один лікар може обслуговувати максимум 2 тисячі пацієнтів. Таку кількість рекомендує МОЗ. Єдина причина, з якої лікар може відмовити вам у підписанні декларації, — він вже має оптимальну кількість пацієнтів (для терапевта — 2000, для сімейного лікаря — 1800, для педіатра — 900). Можуть бути і виняткові ситуації, наприклад, коли лікар працює в селі, де проживає більше 2 тисяч людей. Тож якщо ви впевнені, що знайшли хороше місце для лікування, не гайте часу, адже його може не залишитись місць для нових пацієнтів.

3. Звертайтеся за першою необхідністю

Ви зможете звертатися до вашого лікаря з будь-якими питаннями, пов'язаними зі здоров'ям. Як показує світовий досвід, більшість проблем можуть бути вирішені на рівні первинної ланки, особливо у разі вчасного звернення.

Крім безпосереднього обстеження і лікування, лікарі первинної ланки в разі необхідності бу-

дуть також видавати направлення до вузькопрофільних спеціалістів, випускати рецепти на ліки, в т.ч. ті, які підпадають під програму «Доступні ліки» (безкоштовні ліки в аптеці, за які платить держава), та будь-які медичні довідки.

Виклик додому також внесено до переліку послуг, часе лікаря. Але визначеність їхати на виклик, лікар буде за медичними показаннями. Він може надати вам консультацію телефоном або запросити вас приїхати в амбулаторію. При цьому віддаленість місця перебування пацієнта від медичного закладу не є причиною для відмови лікаря приїхати на виклик. Проте краще обирати лікаря, який практикує поруч із вами — це скоротить витрати часу на дорогу.

Галина СОКОЛОВСЬКА, завідувача амбулаторії в с. Мишковичі.

В Україні оновили Національний календар профілактичних щеплень

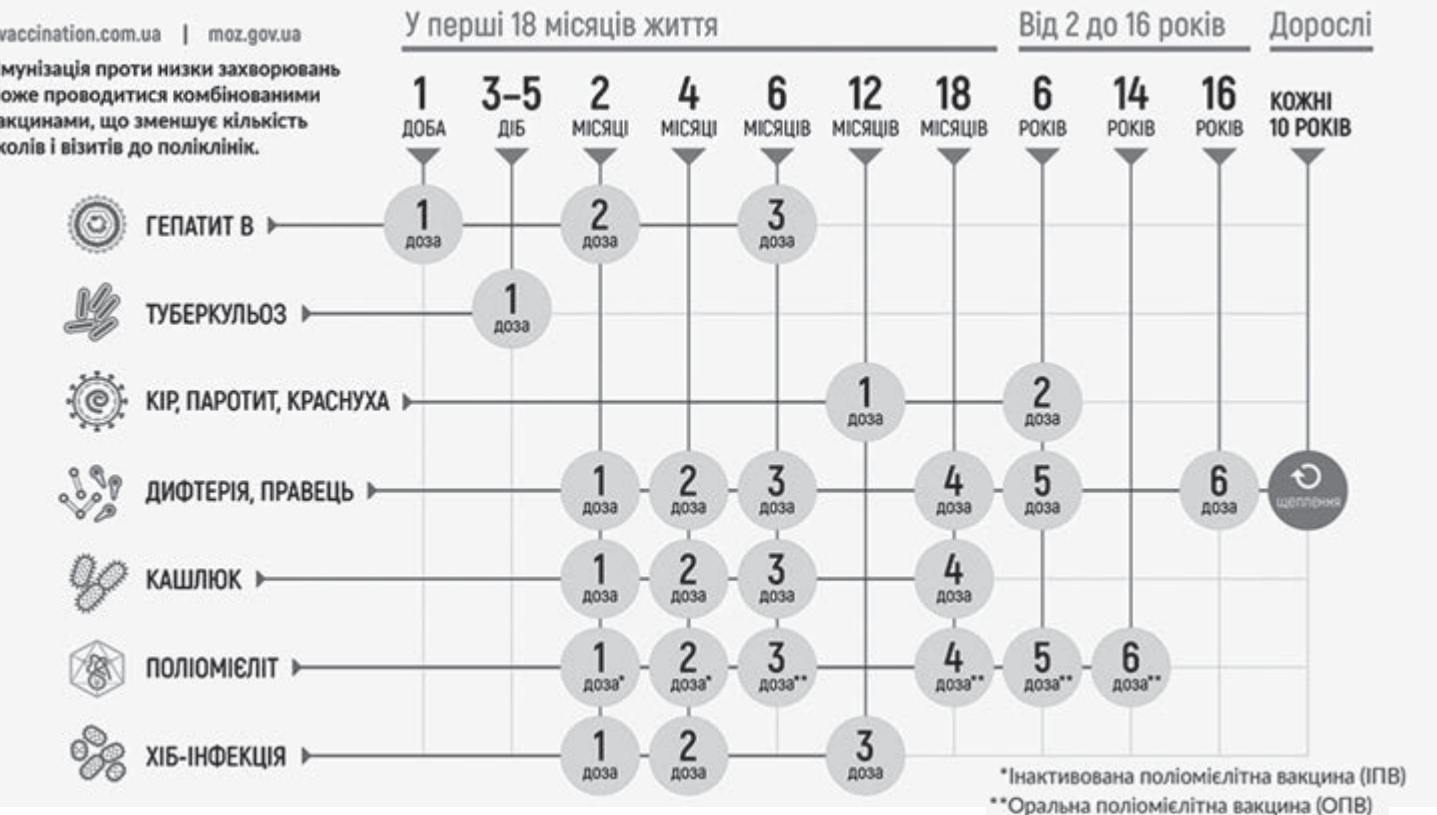
Про це повідомила в.о. міністра охорони здоров'я Уляна Супрун. «Зміни вже набули чинності, тож якщо плануєте вакцинацію дитини, обов'язково ознайомтеся з ними», — каже вона.

Чинний, затверджений Міністерством охорони здоров'я України в 2018 році

vaccination.com.ua | moz.gov.ua

Імунізація проти низки захворювань може проводитися комбінованими вакцинами, що зменшує кількість уколів і візитів до поліклінік.

Так, за її словами, від туберкульозу (БЦЖ) дітей щеплюватимуть 1 раз — на 3-5 добу життя, ревакцинацію у 7 років.

Другу дозу вакцини проти гепатиту В дитина отримуватиме не у перший місяць життя, а у другий, повідомила Супрун, зауважуючи, що щеплення робитимуть багатокомпонентною вакциною, яка даватиме захист одразу від кількох хвороб — гепатиту В, дифтерії, правця, кашлюку та поліомієліту.

«Це допоможе зменшити кількість візитів на вакцинацію, зберегти більше часу для лікарів і батьків, а також зменшити рівень стресу, адже навіть легко», — пояснила в.о. міністра охорони здоров'я.

Уляна Супрун наголосила, що вакцинація за календарем профілактичних щеплень є безоплатною, її можна зробити у сімейного лікаря або педіатра.

Також в.о. міністра охорони здоров'я додала, що вакцини від 10 небезпечних хвороб — гепатиту В, туберкульозу, поліомієліту, дифтерії, кашлюку, правця, епідемічної інфекції, кору, краснухи і гемофілічної паротиту — закуповує держава.

Урядовець запевнила, що всі вакцини — якісні, ефективні й безпечні.

Сторінками історії

Цього року ми відзначаємо 1030-ту річницю хрещення Київської Русі. Безумовно, ця подія мала визначальний вплив на становлення нашого генокоду, світогляду та ідентичності. У наступних двох номерах ми хочемо детально розповісти про часи, що передували хрещенню, та події, що стали його передумовами, про процес хрещення та становлення нового віросповідання на Русі, а також про етапи розвитку християнства в Україні й виникнення різних конфесій.

Християнство в Україні:

Від хрещення до сьогодення

Християнство виникло у I столітті в Юдеї, на той час провинції Римської імперії, його засновником став Ісус з Назарету, який вважається християнами Сином Божим. Першими священниками стали апостоли, яким Ісус заповідав зробити учнями «всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа». Апостоли надавали священницьку владу іншим, настановляючи їх єпископами: «Пильнуйте себе та всієї отари, в якій Святий Дух вас поставив єпископами, щоб пасти Церкву Божу, яку власною кров'ю набув Він».

Християнство в Україні розповсюдилося згодом після хрещення Русі, з'явившись одразу після початку його поширення у світі, за часів святих апостолів. У «Повісті минулих літ» розповідається, що перший благовіст Христової віри приніс на землі Русі зі своєї мандрівки Первозваний під середині I століття. Він благословив гори, де тепер стоїть Київ, поставив хрест на місці нинішнього Андріївського собору і вшчував місту, яке мало тут поставити, торжество нової віри і світле християнське майбутнє. Уже в ІІІ ст. з'являється згадка про Скіфську єпархію, яка мало тут поставити, торжество нової віри і світле християнське майбутнє. Уже в ІІІ ст. з'являється згадка про Скіфську єпархію, яка мало тут поставити, торжество нової віри і світле християнське майбутнє.

Першим правителем Руських земель, який вирішив повернути свій народ до християнства, був не Володимир. Є свідчення, що ще наприкінці ІХ ст., за правління київського князя Аскольда, оформилася церковна структура — митрополія, на чолі якої став Болгарин Михайл, який, власне, й схилив Аскольда до христіанства. Однак у 822 р. новгородський князь Олег, використавши язичницьку опозицію, захопив Київ. В період його правління язичницька релігія придушила християнство, але воно не зникло. Наступник Олега, князь Ігор, сприяв дуалістичному, двомірному характеру релігійного життя в державі. Він толерантно ставився до християнства і не заважав його поступовому поширенню в країні. Є свідчення, що за князя Ігора існувала в Києві церква Св. Іллі. Також під час укладання угоди з греками 944 року частина його посольства присягала на Євангелії.

Після смерті Ігора у 945 р. на чолі держави стає його вдова, видатна київська княгиня та перша українська свята — **Ольга, яка завдала фундаменту християнства на більш детальний опис її життя й правління.**

Княгиня Ольга

Ольга, в хрещенні Олена, правила Київською Руссю з 945 до її смерті у 969 році. За цей час вона значно зміцнила Русь, удосконалила систему оподаткування, поповнила казну. Під її керівництвом країна процвітала, здобувала перемоги і вагу на міжнародній арені.

Думки істориків щодо походження Ольги розходяться: частина вважає, що місцем її народження була Псковська земля. Інші — що Ольга походить зі скандинавів і справжнє її ім'я Хельга. Приблизно у 14-річному віці вона вийшла заміж за молодого князя Ігоря. Про подальше життя їхньої пари історичних відомостей не збереглося, лише кілька легенд. Подружжя жило щасливо, але жінка з року в рік народжувала мертвих дітей. Нарешті народила сина Святослава, в майбутньому — одного з найславніших київських князів, який увійшов в історію як годиться воеводи, постійно був у походах і воював із ворогами держави. Особливих клопотів йому завдавали кочівні народності, а також древляни. Ольга, будучи люблячою дружиною та наче передчуваючи біду, в очікуванні чоловіка виходила на ганок, вдивлялася в долечки і намагалася покрити клуби пилу. Якоюсь, побачивши наближення дружини, кинулася назустріч. Але князівські піддані вручили Ользі тільки меч Ігоря. Древляни страшили князя жорстоко — розірвали тіло навіпіл. Князь охопився горячиною, і в душі її, крім страждання, зайнялася гаряча жага помсти. А меч Ігоря ніби надав їй войовничості. Тепер вона стала правителькою Русі й могла поквитатися з ворогами, які забрали у неї найдорожче. І жорстоко покарала кривдників.

Древлянка карала кривдників, Ігоря, мріяв завоювати Русь і стати чоловіком Ольги. Він розщедрився на багаті дари, щоби купити її увагу, спорядив послів, які мали передати княгині його освідчення. Перших послів княгиня закопала живцем разом із човном, в якому вони припливли. Других — спалила в лазні, попередньо напоївши і пообіцявши вийти заміж за древлянського князя.

Втретє милостиво запросила знатних древлянців до Києва, а після трагічної смерті п'ять тисяч хмільних древлянців вбиті. Здавалося, ці смерті вгамують мстиве серце княгині. Але ні... Через рік Ольга пішла на древлян війною. В цей похід взяла і свого малолітнього сина Святослава. Вона підійшла з військом до міста древлянської облоги. І тримала його в багаторічній облозі. Але місто не здавалося. І тоді Ольга пішла на хитрість. Вона пообіцяла древлянам, що залишить їх у спокої, тільки візьме з них останню данину — по три горобці й три голуби від кожного двору. Наївні древляни не розгадали підступу. Спіймали птахів і відправили княгині. А та наказала прив'язати до лапи кожного палаючі ганчірки з сіркою (грецький вогонь). Птахи полетіли додому і підпалили голубники і сараї. Миттєво спалахнуло все місто. Іскоростень згорів дотла. А ті, хто Ольга безжалюдно знищила цілий народ. **Помста Ольги вразила навіть її військо. Цей вчинок змусив боятися власної княгині.**

Але тільки силою і мечем утримати владу неможливо. І Ольга це розуміла. Аби заручитися зв'язками та політичною підтримкою з візантійським центром світу — Візантією, вона вирушила до Константинополя. Розум, сила і краса княгині викликали захоплення у тамтешнього імператора, він вирішив домогтися її прихильності та згоди на шлюб. Йому потрібна була княгиня, а їй — підтримка Візантії. Костянтин готовий був відразу ж одружитися з княгинею. Але вона була язичницею. Який вихід? Ользі доведеться прийняти християнство. Це був хитрий дипломатичний хід. У соборі Свя-

тої Софії в місті Константинополь імператор особисто хрестив Ольгу. Їй дали ім'я Олена. Здавалося, тепер не було перешкод до заміжжя. Але після хрещення хитра Ольга заявила, що вийти заміж за хрещеного батька не може. Так вона обвела навколо пальця самого візантійського імператора. І домоглася свого: про Київську Русь дізналися у Візантії і з цього часу почали її підтримувати. Гарантією такої підтримки було прийняття нею християнство, яке незабаром стане панівною релігією на Русі.

«Хрещення княгині Ольги», художник Сергій Кирилов

Після повернення з Константинополя княгиня, здобувши статус «дочки імператора», починає провадити лінію на обмеження впливу язичництва у державі, порушивши «требианська бісівська» і побудувавши багато християнських монастирів і храмів, у тому числі дерев'яну церкву Святої Софії, активно насаджувала нове віросповідання.

Померла Велика київська княгиня Ольга 11 (25) липня 969 року. Князь Святослав поховав матір за християнським звичаєм у київському храмі Святого Миколая, що на Аскольдовій могилі. Тіло княгині залиша-

лося нетлінним, і її онук Володимир переніс її мощі в Десятинний храм Успіння Богородиці. Під час нападу монголів мощі Ольги сховали під руїнами Десятинної церкви. Митрополит Петро Могила, відбудовуючи 1635 року невелику церкву на місці Десятинної, віднайшов мощі княгині Ольги, де вони зберігалися до XVIII ст. За наказом московського синоду їх перепоховали, але місце нікому не відомо.

Її зарахували до лику святих. Проте навіть таке активне проповідання християнства, що його провадила Ольга, не змогло дати бажаних результатів у той час. Її діяльність не мала підтримки і розуміння у найближчому оточенні та суспільстві загалом. Навіть син Святослав, незважаючи

на вмовляння матері, відмовився прийняти християнство, проте його сини, Ярополк і Олег, прийняли нового Бога.

Після загибелі 972 року князя Святослава князівство було поділено між його синами на три частини. Києвом керував його законний син Ярополк. Восени 976 року розгорілася міжусобна війна між наймолодшим (позашлюбним) сином Святослава від коханки-ключниці Малки — Володимиром та його легітимними синами Олегом і Ярополком.

В ході бойових дій Володимир, рятуючись дворянкою Олою, набрав варязьке військо і, повернувшись 978 року до свого князівства у Новгороді, почав війну проти київського князя. Захопивши м. Полоцьк, перебив сім'ю правителя міста, а його дочку Рогніву, засватав до Ярополка, насильно взяв за дружину. Таким способом було «узаконено» приєднання Полоцького князівства. Потім з великим варязьким військом Володимир обложив Київ, змусивши Ярополка втекти в маленьке містечко Родня. Там заманив його на переговори, де двоє варягів «підняли його мечами повід пазухи». Таким чином, у 978 році, вбивши обох братів, Володимир Святославович зайняв Київський престол у віці 18-20 років.

Проаналізувавши очевидні історичні факти, бачимо, що Володимир був людиною із сумнівними моральними принципами та аж ніяк не борцем за християнську віру. Прийшовши до влади за допомогою варязької дружини і язичницької еліти, Володимир задля їхніх інтересів запровадив язичницький пантеон богів. На місці старого капища, де стояла подоба Перуна, з'являються 7 різноманітних богів: Перун, Дажбог, Хорс, Стрибог, Сімаргл, Мокош та Велес. Також є відомості, що було відновлено давній ритуал людських жертвопринесень богом.

Але трохи згодом Володимир переконався, що для зміцнення держави та її престижу потрібна нова віра. Таким чином, перед князем постало складне завдання: вибрати одне з віровчень про єдиного Бога, кожне з яких мало значну частину своїх прибічників на землях Русі, — християнство, іслам чи юдаїзм — як єдине державне.

Володимир хреститься у Корсуні. «Єпископ же корсунський з царициними попами хрестив Володимира [...] Не значючі ж істини кажуть, що хрестивсь Володимир у Києві, інші ж говорять — у Василеві, а інші й по-іншому Радзивілівського літопису

З огляду на тогочасну суспільно-політичну ситуацію і той факт, що Київська держава підтримувала найтісніші стосунки з християнською Візантією — найбагатшою, наймогутнішою і найбільш культурно впливовою державою того часу, вибір впав на християнство.

Канікули

У всі часи люди приділяли особливу увагу своєму здоров'ю, піклувалися про нього, винаходили все нові й нові ліки від хвороб та всілякі способи, за допомогою яких можна було зміцнити організм і ліквувати стародавнього впродовженні багатьох років. Видатною лікарем Стародавнього Єгипту Авіценні написав такі слова: «Головним скарбом життя є не земля, що ти завоював, не багатства, що є в тебе в скринях... Головним скарбом життя є здоров'я, і щоб його зберегти, потрібно багато чого знати».

З метою формування навичок ведення здорового способу життя в Тернопільському районі у пришкольніх відпочинкових таборах з денним перебуванням дітей з малозабезпечених сімей відбулися дні здоров'я, приурочені 100-річчю Товариства Червоного Хреста України. Варто зазначити, що проведення заходів, спрямованих на розширення знань учнів про здоров'я, вже стало доброю традицією, оскільки відбувається ось уже п'ять років поспіль.

За словами ініціаторів, дні здоров'я сприяють вихованню у школярів почуття доброти, людяності, виробленню позитивних звичок і появі бажання допомогти іншим у різних ситуаціях.

Так, у Почапінцях учасники заходу разом із педагогом-організатором Марією Крамар весело проходили час, розповідали вірші, пригадували прислів'я та розгадували загадки на тему здоров'я. Діти із великим задоволенням долучались до фізкультхвилинок і розмальовували малюнки, що ілюструють здоровий спосіб життя.

Аби завжди бути готовим до несподіваних випадків, що нерідко трапляються в повсякденному житті, учениці 11-го класу разом із шкільною першою медичною допомогою потерпілим «Знай. Умій. Допоможи». Варто зазначити, що старшокласниці свої навички демонстрували під час складання районних іспитів, що нещодавно відбулися в Острові. Тоді дівчата отримали сертифікати європейського зразка з питань надання першої медичної допомоги. Відтак стали інструкторами вже для молодшого покоління школярів, займалися з дітьми й на практиці показували, як діяти і надавати допомогу, займалися в разі утоплення, отруєння лікарськими засобами, теплових і сонячних ударів тощо. Теоретичні й практичні основи та імітація таких ситуацій дали можливість дітям оволодіти базовими принципами надання першої допомоги. Адже усім потрібно пам'ятати, що від своєчасної та правильно наданої ПМД залежить життя й здоров'я постраждалого.

Такі ж заходи у пришкольніх таборах тривали у багатьох селах Тернопільського району та в ОТГ. І всюди програма днів здоров'я була насиченою, цікавою та змістовною, тож учні з гарним настроєм і масою позитивних емоцій поверталися додому, отримавши нові знання, які неодмінно знадобляться їм у житті, бо ж здоров'я — найцінніший скарб, який потрібно берегти й примножувати ще з раннього дитинства.

День здоров'я

Почапінці

Ангелівка

Велика Березовиця

Баворів

Буцнів

Великі Гаї

Настасів

Грабовець

Острів

Шкільний меридіан

Випускники 2018 р. Великобerezовицької ЗОШ I-III ст. та їх батьки.

Випускний на... Говерлі

Коли цьогорічні випускники Великобerezовицької ЗОШ I-III ступенів зустрічатимуться у рідній школі, то про свій випускний бал, напевне, згадуватимуть трохи інакше, ніж всі інші. Бо ще на початку цього навчального року всі вони твердо вирішили — не хочемо звичних святкувань в кафе чи ресторані, не хочемо танців і розваг, започаткуємо свою традицію.

Звичайно, були у цих дітей і остання шкільна дзінка, і останній дзвоник. Запам'яталося добре напутнє слово у самостійний життєвий політ директора Великобerezовицької школи Юлії Іванівни Пяньків під час урочистого вручення атестатів про середню освіту. Глибоко схвилювало благословення о. Святослава Ласкового з церкви Святих Володимира та Ольги.

Коли ж слово взяли батьки, то настала черга хвилюватися вчителям. Класному керівникові цьогорічних випускників Тетяні Михайлівні Павлік вручили чудовий торт у вигляді книжки, на «обкладинці» якої були

записані імена та прізвища її восьми вихованців. Кожен учитель і працівник школи отримав диплом із відповідною номінацією та медаль «За труд і терпіння». «Вартувало таки бути терпеливими, щоб отримати такі нагороди», — весело усміхалися вчителі, медсестра, техпрацівниці. Не забули нікого. Кожному сказали добре слово.

А далі на випускників чекала найвища вершина Карпат — Говерла! Подолавши нелегкий шлях, колишні учні разом із класним керівником і батьками підняли та червоно-жовто-блакитний та червоно-чорний прапори. Співаючи Державний Гімн, батьки й діти плакали, згадуючи полеглих в зоні АТО бійців та тих українських вояків, які нині зі зброєю в руках боронять нашу землю від сепаратистів і російських зайд, кому вони завдячують мирним небом і можливістю вибрати свій життєвий шлях.

«Зі своїми дітьми провели у Карпатах незабутні три дні, — ділиться мати випускниці Олександра Кульчицька, — організували конкурси, розваги, шашлики, співи. У ресторані, напевне, таких не побачили б. Але головне — ми щасливі, що наші діти виросли патріотами України. Дякуємо за це школі і церкві. Віримо, що життєва дорога нащадків дітей буде світлою та щасливою. Складаємо молитви за мир в Україні».

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело».

Футбол | Спортивні ігри Тернопільщини

Байковецька ОТГ — у фіналі

У неділю, 15-го липня, на стадіоні селища Козова в рамках Спортивних ігор Тернопільщини відбулися півфінальні футбольні поєдинки.

Одразу дві команди від нашого району грали у півфіналах — збірну команду Байковецької об'єднаної територіальної громади та збірну Тернопільського району. Згідно з результатами жеребкування, байковецькі футболісти зустрічалися з колективом із Чорткова, який виступав на цій стадії на правах господарів обласних спортивних ігор. Але з невідомих причин чортківці прибули не в повному складі, тому змушені були грати лише 10-ма гравцями впродовж двох таймів, тому збір-

на Байковецької ОТГ впевнено перемогла з рахунком 4:2. У першому півфінальному двобої збірна Тернопільського району зійшлася зі збірною командою господарів стадіону — командою Козівського району. Обидва колективи показали гідну гру з чималою кількістю гострих моментів. Але все-таки більше не пощастило нашим хлопцям, які мали більше шансів здобути перемогу, однак м'яч влучав то в стійку, то пролігав повз ворота. Сталася прикра ситуація біля наших

воріт, унаслідок якої за 2 хвилини до закінчення матчу арбітр призначив пенальті. 0:1 — рахунок не нашу користь. Так розтанули надії на дербі Спортивного району у фіналі Спортивних ігор Тернопільщини. У підсумку збірна команда Тернопільського району розділила 3-4 місця з командою Чорткова. Варто відзначити злагожену гру наших збірників у зональних іграх і півфіналі.

Чесць збірної Тернопільського району на футбольному полі здебільшого захищали гравці з Великого Бірок. У складі команди виступали Тарас Івасечко, Руслан Плосконіс, Михайло Костів, Михайло Саїк, Ігор Івасечко, воротар Павло Марченко, Назар Головка (обидва — Гаї Шевченківські), Ілля Бабійчук, Ігор Копіс, Сергій Дроздовський (усі — Велика Березовця), Богдан Цупер, Євген Гурин (обидва — Великий Глибочок), Андрій Долинний (Біла), Андрій Бреґін (Малий Ходачків), Владислав Левчик (Смиківці-Руський). Команду до змагання готував тренер Руслан Мирончик із Великих Бірок.

Великобірівський селищний голова Роман Євгенович Мацелюх, зважаючи на те, що більшість гравців збірної Тернопільського району — вихідці з Великих Бірок, допоміг автотранспортом команді у двох виїздах безпосередньо підтримував наших хлопців на стадіоні.

У фіналі змагань із футболу в рамках Спортивних ігор Тернопільщини, який відбудеться 18-го серпня, зустрінуться команди Козівського району та Байковецької об'єднаної територіальної громади Тернопільського району.

Іван КУЛЬБІЦЬКИЙ, голова райради ФСТ «Колос».

«Нива» вибула з Кубка України

Тернопільська «Нива» не змогла подолати перший етап Кубка України з футболу. Тернополяни поступилися на виїзді фіналістові цьогорічного Кубка України серед аматорських команд — «Викторії» з Миколаївки Сумської області. У першому таймі впродовж 4-ох хвилин «нивівці» двічі скоротили відстань до воріт. На 71-й хвилині Костянтин Пікулюв пропустив власні ворота. У підсумку — поразка 1:2, яка залишила «жовто-зелених» за бортом турніру.

Футбол | Чемпіонат Тернопільського району

Футболісти відпочивають

«Подільське слово» пропонує згадати, як грали команди в усіх трьох лігах упродовж першого кола цьогорічного чемпіонату Тернопільського району з футболу. Турнірні таблиці станом на 17-те липня.

ВИЩА ЛІГА

Table of football matches in the top league (Вища ліга) across four rounds, listing teams and scores.

Table showing the league table (standings) for the top league (Вища ліга) with columns for rank, team, and statistics.

ПЕРША ЛІГА

Table of football matches in the first league (Перша ліга) across four rounds, listing teams and scores.

Table showing the league table (standings) for the first league (Перша ліга) with columns for rank, team, and statistics.

ДРУГА ЛІГА

Table of football matches in the second league (Друга ліга) across four rounds, listing teams and scores.

Table showing the league table (standings) for the second league (Друга ліга) with columns for rank, team, and statistics.

Все буде смачно

Малиновий рай

Ароматна і дуже смачна малина — справжнє джерело вітамінів і мікроелементів. Вона багата на вітаміни С, В9, РР, Е, В3, містить калій, кальцій, фосфор, магній, хлор, яблучну, лимонну, саліцилову кислоти, а також антоціан — речовину, яка змощнює капіляри. Мідь, яка входить до складу малини, нормалізує та регулює роботу нервової системи. Малина корисна для серця та судинної системи, нормалізує та регулює роботу нервової системи. Малина корисна для серця та судинної системи, нормалізує та регулює роботу нервової системи. Малина корисна для серця та судинної системи, нормалізує та регулює роботу нервової системи.

За допомогою малини можна зупинити кровотечі та виводити токсини; вона буде корисною для людей, які страждають від радикуліту, анемії та атеросклерозу; покращує колір та стан шкіри; має сечогінні властивості. Часте вживання сприяє боротьбі з бактеріями та вірусами. Чай з листя малини рекомендують пити під час застуди, але потрібно знати, що заварювати треба не більше 3 хвилин.

Варення з вишні та малини

Інгредієнти: 1 кг вишні, 1 кг малини, 2 кг цукру, 2 скл. води.

Приготування. У киплячий сироп висипати вишню та малину, довести до кипіння і зняти з вогню. 5 разів через кожні півгодини довести варення до кипіння. За п'ятим разом висипати малину, довести до кипіння і відразу ж зняти з вогню. Готовий продукт розлити у банки гарячим.

Варення «Чудовий аромат»

Інгредієнти: 5 кг малини, 2 великих лимони, 7,5 кг цукру.

Приготування. Ягоди обсушити. Лимони нарізати тонкими пластинками. Засипати все цукром і поставити на 6-8 годин у прохолодне місце. Потім довести до кипіння, зняти піну і варити 40 хвилин, помішуючи. Розкласти в банки і закатати.

Желе з малини

Інгредієнти: 1 кг малини, 1 кг цукру, 1 скл. води.

Приготування. Малину залити водою, проварити, процідити через друшляк, який постелити марлю. В отриманий сік додати цукор і кип'ятити на слабкому вогні 40 хвилин. Желе буде готове приблизно через 10 хв., коли крапля застигне на тарілці. Можна за 2-3 хвилини до закінчення варіння додати лимонну кислоту. Желе розлити у гарячі банки і залишити їх відкритими до повного охолодження, щоб зверху утворилася захисна плівка.

Свіжа малина з цукром

Інгредієнти: 1 кг ягід, 1 кг цукру.

Приготування. Малину перемолоти, додати цукор, ретельно перемішати. Розкласти в банки і закрити пластиковими кришками, зберігати в холодильнику.

Морс із малини

Інгредієнти: 4 скл. малини, 5 скл. води, 3 ст. л. меду.

Приготування. Малину розім'яти, витиснути сік, використовуючи ситечко або марлевий мішечок. До жмиху додати 5 скл. води і довести до кипіння, дати охолонути. Відвар процідити, додати 3 ст. л. меду і листочки м'яти, вилити до соку.

Малинове вино

Інгредієнти: 3 кг малини, 3 л води, 2 кг цукру.

Приготування. Відсортовані ягоди розім'яти, пюре перекласти в каструлю з нержавіючої сталі.

В окремому посуді приготувати сироп із 1,5 кг цукру й 1,5 л води. Сиропом залити ягоди, накрити кришкою, покласти в темне місце, де температура близько 20 граду-

сів, на тиждень. Не забувати помішувати дерев'яною ложкою, щоб малина не запліснявіла.

Перелити малиновий сік в іншу ємність. Приготувати сироп з цукру і води, долити до винної суміші. Усе добре перемішати і залишити ще на тиждень.

Через п'ятнадцять днів бурхливе бродиння припиниться. Процідити напій і розлити у скляні бутлі, встановити гідрозатвор. Залишити осад охолодному місці, а напій став прозорішим. Розлити вино у стерильні пляшки.

Малина у власному соку

Приготування. Ягоди викласти тонким шаром у посуд і підігріти паровим способом. Викласти в банки і стерилізувати 10-15 хв. Цукор не додавати. Малина буде, як свіжа.

Сушені ягоди малини

Приготування. Ягоди перебрати і розкласти в один шар на деках. Сушити у духовці 2-3 години, але з відчиненими дверцятами. Готові ягоди охолодити і зберігати в герметично закритих банках.

Сушена малина повністю зберігає властивості свіжої. Її додають у чай або готують відвари і настої. Цілющі напої п'ють як загальнозміцнюючі при застуді.

Смачного!

А чи знаєте ви?

Київське сухе варення

Від джему і повидла варення відрізняється тим, що фрукти і ягоди в ньому зберігають форму і плавають в тягучому сиропі. А ви знали, що варення може бути сухим?

Саме воно — сухе варення від київського підприємця Миколи Балабухи — прославилось настільки, що стало популярним не тільки в колишній Російській імперії, а й у країнах Європи. **Гості з Парижа, Відня, Італії (представники знатних родин) дорогою до царського двору спеціально заїжджали до Києва, щоб купити ці солодощі.**

У 1834 р. підприємця привели до столиці внаслідок того, що він не хотів платити податків на свою фабрику. У своєму маєтку, що виходив на багатолюдну Андріївську вулицю, відкрив фірмовий магазин солодощів.

Приватний бізнес сімейства Балабух більшовики ліквідували, а рецепт київського сухого варення з часом незаслужено забули.

Приготування

Ягоди перебрати, видалити корінці. У вишень і черешень видалити кісточку. Ягоди перекласти у глибоку миску, засипати цукром, залишити на годину, щоб пустили сік.

Через годину відкиньте на сито. В ягідний сироп влийте воду, доведіть до кипіння, варіть 5-7 хвилин, знімаючи піну шумівкою.

Ягоди залийте гарячим сиропом, залиште на 3-4 години. Злийте сироп і доведіть до кипіння. Залийте гарячим сиропом ягоди і залиште на 3 години. Повторіть процедуру ще двічі, щоб ягоди як слід просочилися сиропом.

Злийте сироп, ягоди в один шар викладіть на деко, застелене пергаментом, і поставте на 5-6 годин у духовку сушитися при температурі 40-50 градусів. Сушити можна і на сонці, прикривши марлею, і в спеціальній сушарці. Висушені ягоди обкачайте в цукрі.

Сухе варення — чудові ласощі для дітей, смачна начинка для пирогів, оригінальна прикраса для тортів. Із 2,5 кг ягід виходить приблизно 1,75 кг сухого варення.

Господині в записничок

Агар-агар, пектин, желфікс: чим вони відрізняються і з чого їх виготовляють? Чи шкодять згущувачі здоров'ю? Скільки і як правильно їх додавати, щоб варення було густим?

Секрет густого і «живого» варення. Уся правда про згущувачі

Традиційно, щоб зварити густе варення, цукру у нього дають стільки ж, як ягід, а ще довгодовго варять. Але це не завжди спрацьовує.

Для загущення у варення можна додати агар-агар (натуральний згущувач із водоростей, у продажу буває рідко, доволі дорогий), пектин (маркується Е440) або згущувач желфікс, виготовлений на основі пектину. Це — натуральний продукт, отриманий з яблук і цитрусових.

Завдяки додаванню пектину тривалість приготування зменшується. Таким чином, варення зберігає максимум вітамінів, при цьому виходить густим, як мармелад.

Найбагатші на пектин — яблука, сливи, цитрусові (найбільше цієї речовини містить шквірка), тому варення з цих фруктів можна варити без згущувачів або додавати ці плоди до інших фруктів і ягід, щоб варення було густішим. Найменше пектину містить малина, агрус, вишня.

Норми вжиття пектину коливаються від 5 г до 15 г на 1 кг фруктів. Чим більше цукру і менше рідини, тим менше потрібно додава-

ти. Пектин додають в кипляче варення або фруктове пюре, при цьому попередньо його об'ємністю цукру (щоб він розповзівся у варенні рівномірно). Це пов'язано з особливостями розчинення пектину. Він не тане, як цукор, а спочатку набухає, вбираючи воду, і тільки потім розчиняється. Варення з пектином варять від 1 хв. до 5 хв. максимум!

Якщо використовувате желфікс, зверніть увагу на те, що на пачку є два види позначок: 1:1 (на 1 кг фруктів 1 кг цукру), 2:1 (на 1 кг фруктів 0,5 кг цукру). Цього співвідношення треба дотримуватися!

Фрукти краще не різати, а подрібнити на пюре, додати желфікс з 2 ст. ложками цукру, перемішати, масу довести до кипіння і тільки потім решту цукру, варити 3 хв., добре перемішати, зняти піну, розлити у банки, закатати.

Якщо додати желфікс відразу з усім цукром, цукор, вказаний на упаковці, треба дотримуватися обов'язково!

